

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντί προλόγου	5
ΓΕΝΙΚΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ: ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΓΑΪΟΥ)	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (IUS PERSONARUM)	17
I. ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	18
1. Οι νομικές καταστάσεις των φυσικών προσώπων (<i>iura status</i>)	19
α) Η κατάσταση της ελευθερίας (<i>status libertatis</i>)	20
β) Η κατάσταση της ρωμαϊκής πολιτείας (<i>status civitatis</i>)	21
γ) Η κατάσταση της ρωμαϊκής οικογένειας (<i>status familiae</i>)	22
2. Διακρίσεις των φυσικών προσώπων	23
α) Οι ελεύθεροι αυτεξούσιοι ή υπεξούσιοι (<i>sui ή alieni iuris</i>)	24
β) Οι δούλοι (<i>servi</i>)	25
γ) Οι απελεύθεροι (<i>libertini</i>)	29
δ) Οι Ρωμαίοι πολίτες (<i>cives romani</i>)	32
ε) Οι ξένοι (<i>peregrini</i>)	34
II. ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	35
1. Η ρωμαϊκή πολιτεία (<i>civitas romana</i>)	36
2. Οι σωματειακές ενώσεις	36
III. Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ (FAMILIA)	37
1. Οι διακρίσεις της ρωμαϊκής οικογένειας	37
α) Η ευρύτερη μορφή οικογένειας	37
β) Η στενότερη μορφή οικογένειας	37
2. Οι μορφές συγγένειας	37
α) Η εξ αρρενογονίας συγγένεια (<i>agnatio</i>)	37

β) Η εξ αίματος συγγένεια (cognatio)	38
γ) Οι τάξεις και οι βαθμοί συγγένειας	38
3. Η πατρική εξουσία (<i>patria potestas</i>)	39
α) Η κτήση της πατρικής εξουσίας	40
β) Η λύση της πατρικής εξουσίας	43
γ) Η έκταση της πατρικής εξουσίας	47
δ) Η παραχώρηση του χρηματίου	48
4. Ο ρωμαϊκός γάμος (<i>matrimonium</i>)	51
α) Οι βασικές διακρίσεις (cum manu, sine manu)	51
β) Ο εννοιολογικός προσδιορισμός του γάμου	52
γ) Οι συστατικοί τύποι γάμου	53
δ) Οι προϋποθέσεις νομιμότητας του γάμου (<i>iustum matrimonium</i>)	55
ε) Η λύση του γάμου	60
5. Η μνηστεία (<i>sponsalia</i>)	61
6. Η προίκα (<i>dos</i>)	62
α) Κατηγορίες προίκας	63
β) Τρόποι συστάσεως προίκας	63
γ) Η τύχη της προίκας μετά τη λύση του γάμου	65
δ) Η πρόγαμη δωρεά (<i>donatio ante nuptias</i>)	65
7. Βασικά νομοθετήματα που αφορούν το γάμο και τις συναφείς σχέσεις	66
α) Lex Iulia de adulteriis coercendis	66
β) Lex Iulia de maritandis ordinibus	66
γ) Lex Papia Poppaea	66
δ) Lex Iulia et Papia Poppaea	67
8. Η επιτροπεία (<i>tutela</i>) και η κηδεμονία (<i>cura</i>)	68
α) Γενικές συσχετίσεις	68
β) Διακρίσεις επιτροπείας	69
γ) Η λήξη της επιτροπείας	73
δ) Η κηδεμονία (<i>cura</i>) και οι μορφές της	75
ε) Η λήξη της κηδεμονίας	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Α' ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ	79
I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ	79
1. Ορολογία	79
2. Διακρίσεις πραγμάτων	80

α) Πράγματα εκτός συναλλαγής	80
β) Res mancipi & res nec mancipi	81
γ) Διάκριση σε κινητά και ακίνητα πράγματα	82
δ) Άλλες διακρίσεις	82
II. ΝΟΜΗ	83
1. <i>H possessio civilis</i>	83
2. <i>H possessio του ius honorarium</i>	84
III. Η ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ (dominium, proprietas)	84
IV. ΚΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ	86
1. Πρωτότυποι τρόποι κτήσεως κυριότητας	87
α) Κατάληψη	87
β) Ένωση (accessio), σύγχυση (confusio), ειδοποιία (specificatio)	87
2. Παράγωγοι τρόποι κτήσεως κυριότητας	89
α) mancipatio	89
β) in iure cessio	89
γ) traditio	90
3. Χρησικτησία (usucapio)	90
α) Πράγμα δεκτικό χρησικτησίας (res habilis)	91
β) Νομή (possessio civilis)	91
γ) Καλή πίστη (bona fides)	91
δ) Χρόνος (tempus)	91
V. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ	92
1. <i>H διεκδικητική αγωγή (rei vindicatio)</i>	92
2. <i>H αρνητική αγωγή (actio negatoria ή negativa)</i>	93
3. <i>H πουβλικιανή αγωγή (actio publiciana)</i>	93
VI. ΟΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ (servitutes ή iura praediorum)	93
1. <i>Ισχύον δίκαιο (Αστικός Κώδικας)</i>	93
2. <i>Ρωμαϊκό δίκαιο (servitutes ή iura praediorum)</i>	94
α) Πραγματικές δουλείες (iura praediorum)	95
β) Επικαρπία (ususfructus)	96
γ) Χρήση (usus)	97
VII. ΆΛΛΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	97
1. <i>Εμφύτευση</i>	97
2. <i>Επιφάνεια</i>	97

VIII. ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	98
1. « <i>Fiducia cum creditore contracta</i> »	99
2. « <i>Pignus datum</i> »	100
3. « <i>Pignus obligatum</i> » ή « <i>hypotheca</i> »	100
B' ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	100
I. ΓΕΝΙΚΑ	100
II. ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ (« <i>HEREDITAS</i> ») ΚΑΙ ΠΡΑΙΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ (« <i>BONORUM POSSESSIO</i> »)	102
III. ΕΙΔΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ	103
1. <i>Η κληρονομική διαδοχή κατά το ius civile</i>	104
2. <i>Η κληρονομική διαδοχή κατά το ius praetorium</i>	107
IV. ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ	110
1. <i>Τα Senatus Consulta Tertullianum & Orfitianum (2ος αι. μ.Χ.)</i>	110
2. <i>Μετακλασικό δίκαιο</i>	110
3. <i>Ιουστινιάνειο δίκαιο</i>	111
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'	
ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΝΟΧΩΝ	113
I. ΕΝΝΟΙΑ	113
II. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΝΟΧΩΝ	114
III. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ « <i>RE</i> »	115
1. <i>Δάνειο («mutuum»)</i>	115
2. <i>Χρησιδάνειο («commodatum»)</i>	115
3. <i>Παρακαταθήκη («depositum»)</i>	116
IV. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (« <i>VERBIS</i> »)	116
V. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (« <i>LITTERIS</i> »)	117
VI. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (« <i>SOLO CONSENSU</i> »)	117
1. <i>Η αγοραπωλησία («emptio venditio»)</i>	117
2. <i>Η μίσθωση («locatio conductio»)</i>	118
3. <i>Εταιρία («societas»)</i>	118
4. <i>Εντολή («mandatum»)</i>	119
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	121
ΠΙΝΑΚΑΣ ΛΗΜΜΑΤΩΝ	127